

Parlamentul
Republicii Moldova

CJ-06 nr. 2

01.02.2023

Comisia juridică, numiri și imunități

R A P O R T

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 456 din 08.12.2022)

(lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în lectura a II-a proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop stabilirea și aplicarea unui sistem de măsuri de ordin juridico-penal pentru manifestările care atentează la integritatea, suveranitatea și securitatea statului. Astfel, modificările propuse vizează activitatea infracțională care subminează existența în continuare a unității și indivizibilității statului Republica Moldova.

La proiectul de lege a parvenit Coraportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, Raportul de expertiză anticorupție a CNA, Avizul pozitiv al Guvernului cu propuneri de îmbunătățire. La fel, a parvenit și un Amendament de la deputata în Parlament Olesea STAMATE.

Totodată, la data de 26 ianuarie 2023 au avut loc audieri publice pe marginea proiectului de lege nr.456/2022 la care au fost invitați toți subiecții interesați. Este de menționat participarea la audierile publice a reprezentanților Serviciului de Informații și Securitate, Ministerul Justiției, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne precum și ai Oficiului Avocatului Poporului. Drept urmare a audierilor publice, de către reprezentanții autorităților publice menționate, au fost înaintate mai multe propuneri de îmbunătățire a proiectului de lege supus audierilor dar și a cadrului normativ conex.

La proiectul de lege a fost întocmită sinteza propunerilor și amendamentelor care este parte componentă a raportului și a fost anexată la dosar.

Comisia juridică, numiri și imunități cu votul majorității sale propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de lege înregistrat cu nr.456 din 08.12.2022, **în lectura II.**

Președintele comisiei

Olesea STAMATE

**Sinteză a amendamentelor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(lectura a doua)**

Nr. ordine	Conținutul actului normativ	Autorul și conținutul proiectului nr.456	Autorul și conținutul amendamentelor	Rezultatul examinării în Comisia juridică, numiri și imunități
1.		Titlul proiectului: LEGE pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002	Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE Titlul proiectului se modifică după cum urmează: LEGE pentru modificarea unor acte normative.	Se acceptă
2.		Articol unic. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările	Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE Textul „Articol unic” se substituie cu textul „Articolul I”	Se acceptă

		<p>ulterioare, se modifică după cum urmează</p>		
3.		<p>„Articolul 134²³. Entitate anticonstituțională Prin entitate anticonstituțională se înțelege structura creată pe teritoriul unui stat, în afara reglementărilor constituționale ale statului respectiv și nerecunoscută în conformitate cu prevederile internaționale.</p>	<p>Amendament Avizul Guvernului Cuvântul „structură” se substituie cu textul „o pretinsă autoritate”.</p>	Se acceptă
4.		<p>Articolul 134²⁴. Structură informativă ilegală Prin structură informativă ilegală se înțelege orice structură creată în afara reglementărilor constituționale și legale ale statului, în scopul culegerii și prelucrării informațiilor ce conțin secret de stat, altor informații ce pot fi folosite pentru comiterea unor acțiuni în dauna suveranității, independenței, inviolabilității teritoriale, securității de stat sau capacității de apărare a Republicii Moldova, precum și în scopul recrutării persoanelor în</p>	<p>Amendament Avizul Guvernului Textul „orice structură” se substituie cu textul „orice organizație”.</p>	Se acceptă

	<p>Articolul 289¹. Infrațiuni contra securității aeronautice și contra securității aeroporturilor</p> <p>(1) Faptele ce pot periclita securitatea aeronautică și securitatea aeroporturilor, adică:</p> <p>a) săvârșirea unui act de violență asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave aflate în zbor, dacă acest act poate periclita securitatea navei;</p> <p>b) săvârșirea unui act de violență asupra unei persoane într-un aeroport care deserveste aviația civilă, dacă acest act poate periclita securitatea aeroportului;</p> <p>c) distrugerea unei aeronave aflate în exploatare sau cauzarea de daune acestei nave care o scot din funcțiune ori care pot periclita securitatea aeronavei în timpul zborului;</p> <p>d) plasarea sau o altă faptă ce a condus la plasarea pe bordul unei aeronave aflate în exploatare, prin orice metodă, a unui dispozitiv ori a unei substanțe capabile să distrugă această aeronavă sau să-i cauzeze</p>	vederea acordării sprijinului în astfel de acțiuni.”.	<p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <p>Articolul 289¹ alin. (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:</p> <p>„h) survolarea ilegală a spațiului aerian al Republicii Moldova de obiecte utilizate în scopuri militare”.</p>	Se acceptă
--	--	---	---	------------

	<p>daune care o scot din funcțiune ori care pot periclita securitatea aeronavei în timpul zborului;</p> <p>e) distrugerea sau deteriorarea instalației ori a serviciului de navigație aeriană, sau perturbarea funcționării lor, dacă aceste acțiuni pot periclita securitatea unei nave aeriene aflate în zbor;</p> <p>f) distrugerea sau deteriorarea instalației ori a edificiului unui aeroport care deservește aviația civilă sau a unei aeronave situate în aeroport și care nu se află în exploatare, sau perturbarea funcționării serviciului aeroportului, dacă aceste acțiuni pot periclita securitatea aeroportului;</p> <p>g) comunicarea unei informații cunoscînd că este falsă, dacă prin aceasta se creează pericol pentru securitatea unei aeronave aflate în zbor,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.</p>		
6.	<p>Articolul 337. Trădarea de Patrie</p> <p>(1) Trădarea de Patrie, adică fapta săvârșită intenționat de un cetățean al Republicii Moldova în dauna suveranității, inviolabilității</p>	<p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <p>La art.337 alineatul (1), după sintagma „unei organizații străine”</p>	Se acceptă

	<p>teritoriale sau a securității de stat și a capacității de apărare a Republicii Moldova, prin trecerea de partea dușmanului, spionaj, divulgare a secretului de stat unui stat străin, unei organizații străine sau reprezentanților lor, precum și acordarea de ajutor unui stat străin la îndeplinirea activității dușmănoase împotriva Republicii Moldova, se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani.</p> <p>(2) Este liberat de răspundere penală cetățeanul Republicii Moldova, racolat de serviciul de spionaj străin pentru îndeplinirea unei activități dușmănoase împotriva Republicii Moldova, dacă el nu a săvârșit nici un fel de acțiuni pentru realizarea însărcinării criminale primite și a declarat de bună voie autorităților despre legătura sa cu serviciul de spionaj străin.</p>		<p>se completează cu sintagma „, , unei entități anticonstituționale”</p>	
7.		<p>„Articolul 337¹. Periclitarea gravă a securității Republicii Moldova</p> <p>(1) Periclitarea gravă a securității Republicii Moldova, adică fapta</p>	<p>Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE</p> <p>Articolul 337 se completează cu alin.(1¹) cu următorul cuprins: „(1¹). Aceleași acțiuni săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică se pedepsesc cu închisoare pe un termen de la 15 la 20 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Urmare a discuțiilor, Comisia a decis excluderea din proiectul de lege nr.456/2022 a Art.337¹</p>

<p>Alin. (1) Revizuirea componentei de infrațiune prevăzută la art.337¹ și excluderea lit.c).</p>	<p>săvârșită intenționat de către un cetățean al Republicii Moldova, de un cetățean străin sau de un apatrid în dauna suveranității, a independenței, a inviolabilității teritoriale, a securității de stat sau a capacității de apărare a Republicii Moldova, manifestată prin una din următoarele acțiuni:</p> <p>a) transmiterea, sustragerea sau culegerea de informații ce constituie secret de stat cu scopul de a le transmite reprezentanților unei entități anticonstituționale, ai unei organizații a acesteia sau agenturii lor;</p> <p>b) transmiterea, sustragerea sau culegerea altor informații decât cele menționate la lit. a) din însărcinarea serviciului de spionaj al unei entități anticonstituționale pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova;</p> <p>c) acordarea de ajutor unei entități anticonstituționale la înfăptuirea de activități dușmănoase împotriva Republicii Moldova,</p>	<p>Amendamentele la Art.337¹ devin desuete.</p>
<p>Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE</p> <p>Alin.(2) se expune în următoarea redacție: „Este liberată de răspundere penală persoana racolată de serviciul de spionaj al unei entități anticonstituționale, care nu a săvârșit acțiuni pentru realizarea însărcinării criminale primite și a declarat de bună voie autorităților despre legătura sa cu serviciul de spionaj al entității anticonstituționale”.</p>	<p>Amendamentul la Art.337¹ a devenit desuet.</p>	<p>Amendamentul la Art.337¹ a devenit desuet.</p>
<p>Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE</p> <p>Aliniatul 2 devine aliniatul 3. Se completează cu Aliniatul 2 cu următorul cuprins: „(2). Acțiunile prevăzute la alin.(1) săvârșite de o persoană publică, de o</p>	<p>Amendamentul la Art.337¹ a devenit desuet.</p>	<p>Amendamentul la Art.337¹ a devenit desuet.</p>

	<p>se pedepsește cu închisoare de la 12 la 20 de ani.</p> <p>(2) Este liberată de răspundere penală pentru înfăptuirea uneia dintre faptele menționate la alin. (1) persoana, racolată de serviciul de spionaj al unei entități anticonstituționale, care nu a săvârșit niciun fel de acțiuni pentru realizarea însărcinării criminale primite și a declarat de bună voie autorităților despre legătura sa cu serviciul de spionaj al entității anticonstituționale.”</p>	<p>persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică</p> <p>Se pedepesc cu închisoare pe un termen de la 15 la 20 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani”.</p>	
8.	<p>Articolul 338. Spionajul</p> <p>Transmiterea, precum și sustragerea sau culegerea de informații ce constituie secret de stat în scopul transmiterii lor unui stat străin, unei organizații străine sau agenturii lor, precum și transmiterea sau culegerea, din însărcinarea serviciului de spionaj străin, a altor informații pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova, dacă spionajul este săvârșit de un cetățean străin sau de un apatrid.</p>	<p>Propunere</p> <p>SIS</p> <p>Excluderea din proiectul de lege nr.456/2022 a art.337¹.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <p>La art.338,</p> <p>după sintagma „unei organizații străine” se completează cu sintagma „, unei entități anticonstituționale”</p> <p>după sintagma „serviciului de spionaj străin” se completează cu sintagma „sau al unei entități anticonstituționale”;</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

9.	se pedepsește cu închisoare de la 12 la 20 de ani.	<p>Articolul 338². Complotul împotriva Republicii Moldova</p> <p>Stabilirea, menținerea unei legături cu un stat străin, o organizație străină sau reprezentanții acestora în scopul comiterii infracțiunii prevăzute la art. 337 și 338 sau acordul de a se angaja într-o astfel de activitate, se pedepsește închisoare pe un termen de la 2 la 7 ani.</p>	<p>Amendament</p> <p>Avizul Guvernului</p> <p>Textul „la art. 337 și 338” se substituie cu textul „la art. 337 – 338”.</p> <p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aliniatul unic devine alin(1). 2. După textul „o organizație străină” se completează cu textul „, o entitate neconstituțională”. 3. Textul „337 și 338” se substituie cu textul „337, 337¹, 338, 338¹ și 340”. 4. Se completează cu alin.(2) cu următorul cuprins: „(2). Acțiunile prevăzute la alin.(1) săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică se pedepesc cu închisoare pe un termen de la 5 la 10 ani, cu privarea 	<p>Se acceptă parțial (vezi amendamentul deputatului în Parlament Olesea STAMATE)</p> <p>Se acceptă cu excepția cifrei 337¹ din pct.3 care se exclude.</p>
----	--	--	---	---

10		<p>4. Se completează cu articolul 340¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 340¹. Separatismul</p> <p>(1) Acțiunile de separatism, adică acțiunile săvârșite în scopul de a separa o parte din teritoriul Republicii Moldova cu încălcarea prevederilor legislației naționale sau a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și distribuirea obiectelor, producerea și/sau difuzarea în diferite forme și mijloace a materialelor și informațiilor care incită la astfel de acțiuni, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Instigarea la acțiuni de separatism,</p>	<p>de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani”.</p>	
			<p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <p>Alin.(1) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Acțiunile de separatism, adică acțiunile săvârșite în scopul de a separa o parte din teritoriul Republicii Moldova,”</p>	Se acceptă
			<p>Amendament</p> <p>Deputat în Parlament</p> <p>Olesea STAMATE</p> <p>1. La alin.(1) textul „Acțiunile de separatism” se substituie cu cuvântul „Separatismul”;</p> <p>2. Textul „precum și distribuirea obiectelor, producerea și/sau difuzarea în diferite forme și mijloace a materialelor și informațiilor care incită la astfel de acțiuni” se exclude;</p> <p>3. sintagma „de la 2 la 5 ani”, se substituie cu sintagma „de la 2 la 6 ani”</p>	Se acceptă

	<p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional, se pedepesc cu închisoare de 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.</p> <p>(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) însoțite de:</p> <p>a) aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;</p>	<p>4. Dispoziția normei de la alin.(2) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2) Instigarea la separatism, precum și distribuirea obiectelor, producerea și/sau difuzarea în diferite forme și mijloace a materialelor și/sau informațiilor care incită la separatism”;</p> <p>5. Alin.(4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1):</p> <p>a) însoțite de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;</p> <p>b) însoțite de aplicarea armelor de foc sau a substanțelor explozive;</p> <p>c) însoțite de cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari,</p> <p>d) săvârșite la indicația unui stat străin, unei organizații străine, a unei entități anticonstituționale sau reprezentanților acestora,</p> <p>se pedepesc cu închisoare de 7 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a</p>	
--	---	--	--

		<p>b) aplicarea armelor de foc sau a substanțelor explozive;</p> <p>c) daune materiale în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de 7 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 15 ani.</p> <p>(5) Finanțarea acțiunilor de separatism, adică punerea la dispoziție sau colectarea intenționată de către orice persoană, prin orice metodă, direct sau indirect, a bunurilor de orice natură dobândite prin orice mijloc, sau prestarea unor servicii financiare în scopul utilizării acestor bunuri ori servicii sau cunoscând că vor fi utilizate, în întregime sau parțial la organizarea, pregătirea ori comiterea acțiunilor de separatism, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 6 la 12 ani, iar persoana juridică cu amendă în mărime de la</p>	<p>exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 15 ani.”</p> <p>6. La alin.(5) sintagma „acțiunilor de separatism” se substituie cu cuvântul „separatismului”.</p>	
--	--	---	--	--

		<p>12000 la 15000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.”</p>		
11		<p>6. Se completează cu articolul 352² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 352². Neînștiințarea autorităților despre infracțiunile contra statului și securității naționale (1) Fapta persoanei care, luând cunoștință despre pregătirea sau săvârșirea uneia din infracțiunile prevăzute la art. 337-340, 343, nu înștiințează autoritățile statului, se pedepsește cu amendă în mărimile de la 500 până la 1000 unități convenționale sau cu închisoare până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. (2) Nu sânt pasibili de răspundere penală pentru neînștiințare, soțul (soția) și rudele apropiate ale persoanei care</p>	<p>Amendament Avizul Guvernului</p> <p>După cuvântul „pregătirea” se introduce cuvântul „tentativa”.</p> <p>Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Textul „neînștiințarea autorităților” din titlul articolului se substituie cu cuvântul „Nedenunțarea”; 2. La alin.(1), textul „luând cunoștință” se substituie cu cuvântul „cunoscând”, iar cifra „340” se substituie cu cifra „340¹”; 3. La alin.(2) cuvântul „neînștiințare” se substituie cu cuvântul „nedenunțare”. 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	pregătește sau a săvârșit una din infracțiunile menționate.”		
12			Se acceptă
<p style="text-align: center;">Amendament Deputat în Parlament Olesea STAMATE</p> <p>Se completează cu Articol II cu următorul cuprins: „Articol II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.248-251, art.699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La art.132⁸ alin.(2), textul „337-340, 342-344” se substituie cu textul „337-346, 352²”; 2. La art.134² alin.(2), textul „343” se substituie cu textul „337-346, 352²”. 		<p style="text-align: center;">Propunere Guvernul Republicii Moldova</p>	Se acceptă

	<p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 se modifică după cum urmează: Art.270² alin.(1) lit.b) după cifrele „337-346” se completează cu cifrele „352”.</p>	
<p>Urmare a discuțiilor, Comisia a decis acceptarea parțială a propunerii în următoarea redacție: Art. III. – (1) Prin excepție pct.2 din Articolul I intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Propunere SIS</p> <p>Se completează cu Articol III cu următorul cuprins: Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	

Olesia STAMATE,

Președintele Comisiei